

STATSRAAD LEHMKUHL

BERGEN – NORWAY

Årsberetning 2016

39. DRIFTSÅR

Innhold

Styret	05
Samfunnsoppdraget	06
Aktivitet 2016	10
Skjærgårdsturer	12
Økonomi og likviditet	16
Samarbeid	18
Utsikter fremover	20
Styret takker	22
Gaver og støtte til “Statsraad Lehmkuhl”	24
Balanse	26
Resultatregnskap	28
Noter	29
Revisors beretning	32

Styret

Haakon Steinar Vatle

DAGLIG LEDER
(ikke styremedlem, men deltar på styremøtene)

Bernt Jacob Pettersen

STYRETS LEDER
Hilmar Reksten Almennyttige Fond

Sigfinn Bartz-Johannessen

NESTLEDER
Bergens Rederiforening

Per Kristian Sebak

STYREMEDLEM
Bergens Sjøfartsmuseum

Dag Skansen

STYREMEDLEM
Bergen Kommune

Leif Steinar Larsen

STYREMEDLEM
Bergens Rederiforening

Helge Steinar Dyrnes

STYREMEDLEM
Bergen Næringsråd

Marte Mjøs Persen

STYREMEDLEM
Bergen Kommune

Aslak Heen

STYREMEDLEM
Sjøforsvaret

Pål Røys Jangård

STYREMEDLEM
Statsraad Lehmkuhls Venneforening

Atle Kvamme

VARAMEDLEM

Kristin Akselberg

VARAMEDLEM

Arild Marøy Hansen

VARAMEDLEM

Anette Netteland Dybvik

VARAMEDLEM

Samfunnsoppdraget

Formålet for Stiftelsen Seilskipet Statsraad Lehmkuhl (SSSL) er å bevare seilskipet Statsraad Lehmkuhl (SL) for fremtidige generasjoner gjennom aktiv drift.

Dette samfunnsoppdrag løses bl.a. på følgende måter:

- SL har et meget velkvalifisert mannskap som tar ansvar for sikker seilas, førsteklasses opplæring og fagmessig vedlikehold
- Det tilbys et allsidig toktopplegg, med et betydelig innslag av tokt og turer som er åpne for individuell deltagelse fra allmennheten
- SL er på verdensbasis det skip som per i dag gir flest unge mennesker seilings- og mestringstrening
- SL er en viktig arena for maritim utdanning for VG3 elever, lærlinger, elever ved maritime skoler og kadetter ved Sjøkrigsskolen
- SL fremtrer som en god representant for ledende norsk maritim kompetanse og sjøfartskultur gjennom deltagelse i seil-festivaler og regattaer
- SL bidrar til stolthet og identitet for kyst-befolkningen og er en flytende ambasadør for Bergen og Norge
- SL bidrar til at Bergen hyppig blir valgt som vertshavn for Tall Ships Races, med betydelige positive ringvirkninger

Opplæring for ungdom

SL er det seilskip i verden som gir flest unge mennesker seilings- og mestringstrening. I samarbeid med Stiftelsen Neptun kan SL tilby toktstipend til unge mennesker med formål om rekruttering eller kompetanseheving.

I 2014 etablerte SSSL i samarbeid med Hordaland Fylkeskommune og Bergen Maritime VGS et nyskapende opplegg for VG3 elever som over et år om bord får intensiv fagopplæring. Vi tok inn 8 elever i 2014, 5 elever i 2015 og 8 i 2016.

I tillegg til 4 matroslæringer som vi til enhver tid har gjennom Maritimt Opplæringskontor, startet vi i 2015 et nytt samarbeid med Opplæringskontoret for restaurant og matfag i Hordaland (Reios), der vi tok inn to læringer i kokkefaget. Dette samarbeidet ble fulgt opp på tilsvarende måte i 2016.

Statsraad Lehmkuhl er en meget god opplæringsbedrift, noe som har resultert i gode resultater på fagprøven for våre læringer og VG3 elever.

Sjøforsvaret gir også uttrykk for at bruk av SL i deres lederutviklingsprogram gjennom høsttoktet, gir store positive effekter for elevene og skolen, og er en kostnadseffektiv opplæringsplattform.

Det er igangsatt et arbeid for å utvikle mer læringsmålsrettede opplæringsprogrammer for å rekruttere flere skoleelever til tokt.

fra 1. mars 2016

Offentlig støtte på offensiven og nettolønnsordningen i kraft

I 2014 ble det etter initiativ fra Stortinget og Regjering etablert et nasjonalt spleiselag for årlig støtte til seilskipene der statens andel er 70%, mens andelene er 15% for henholdsvis Hordaland Fylkeskommune og Bergen Kommune.

For 2016 utgjorde den offentlige støtte til SL som følger:

- Staten v/Kulturdepartementet: NOK 8 013 000,- (indeksregulert)
- Hordaland fylkeskommune: NOK 1 685 000,- (ikke indeksregulert)
- Bergen kommune: NOK 1 717 000,- (indeksregulert)
- I tillegg fikk vi innvilget søknad for Gaveforsterkningsordningen og fikk tildelt NOK 112 500,-
- Totalt utgjorde den offentlige støtte NOK 11 527 500 (NOK 11 234 000 i 2015) eller 30,8% av de totale driftsinntekter (30,2% i 2015)

På bakgrunn av Regjeringens arbeid med å utforme en ny maritim strategi søkte SL i samråd med Christian Radich og Sørlandet, om at de tre seilskipene ble innorporert i Nettolønnsordningen for å bedre grunnlaget for å rekruttere og beholde norsk kvalifisert maritim kompetanse. Søknaden fra seilskipene ble imøtekommet og notifisert i EU og ble gjeldende fra og med 1. mars 2016. Nettolønnsordningen utgjorde i 2016 en reduksjon i Stiftelsens lønnsutbetalinger på totalt NOK 3 199 361,- (nettolønnsordning termin 6 blir utbetalt og regnskapsført i januar 2017).

Nettolønnsordningen har hatt en umiddelbar effekt på SL's muligheter for å beholde norsk kvalifisert kompetanse om bord. Både det nasjonale spleiselag og nettolønnsordningen bekrefter en bred støtte til seilskipene og sterk oppslutning for å sikre helårsdrift og sikre kvalifisert vedlikehold og mannskap om bord.

Grønn profil

Seilskip er de grønneste fartøyer i verden. For SL er tiden under seil på seilbare distanser 70%.

I 2016 ble det utarbeidet en femårig vedlikeholdsplan for SL og for alle fremtidige utskiftninger i skipet vil miljøaspektet være i fokus. SL bruker også landstrøm ved kailigge i Bergen.

Seilskip er de grønneste fartøyer i verden. For SL er tiden under seil på seilbare distanser 70%.

Aktivitet 2016

Tokt

Som et viktig ledd i å oppfylle stiftelsens formål – å bevare «Statsraad Lehmkuhl» for ettersekten gjennom aktiv bruk – gjennomføres i et meget mangesidig toktprogram som inneholder åpne og utleide tokt og skjærgårdsturer. Mange tokt er åpne for individuell deltagelse fra allmenheten.

Skipets medseilere får opplæring underveis og deltar i driften av skipet sammen med den ordinære besetningen. På denne måten får nye mennesker et møte med vår kulturarv, maritime tradisjoner samtidig som medseilerkonseptet gir en unik mulighet for opplæring i sjømannskap, egenutvikling og samhandlingsopplevelser.

Med et tokttilbud til konfirmantklasser, ungdomskoler, folkehøyskoler, og Sjøkrigsskolen, har SL en sterk og dokumentert posisjon som en god og ytterst relevant opplæringsarena.

Åpne og utleide seiltokt

I løpet av året 2016 gjennomførte SL 9 åpne (12 i 2015) og 7 utleide (6 i 2015) seiltokt – derunder tokt for 3 ungdomsskoler og 5 folkehøyskoler.

Høsttoktet med Sjøkrigsskolen startet 26. september fra Bergen, og toktet gikk via Tenerife (kun for anker og proviantering) og Bermuda (kun for anker og proviantering) til Norfolk, med retur til Bergen via Shetland, med ankomst 10. desember.

Ungdomsprofil

Av de 1662 personene som seilte med SL i 2016 var 1084 av disse i alderen 12 – 29 år og dermed 65% (mot 65 % i 2015).

2016					
166	429	430	63	260	318
12-15 ÅR	16-19 ÅR	20-24 ÅR	25-29 ÅR	30-49 ÅR	+ 50 ÅR
188	293	521	73	230	359
2015					

Medseilere

Årets gjennomsnittsbeglegg på åpne seiltokt var 96 medseilere (mot 56 i 2014 og 78 i 2015). Alt i alt deltok 868 personer på åpne seiltokt med SL i 2016 (mot 933 i 2015). Av disse var 300 kvinner og dermed 35% (mot 366 og 39 % i 2015) og 569 menn og dermed 65% (mot 567 og 61 % i 2015). På utleide seiltokt var gjennomsnittet 99 medseilere (mot 116 medseilere i 2015).

Med et tokttilbud til konfirmantklasser, ungdomskoler, folkehøyskoler, og Sjøkrigsskolen, har SL en sterk og dokumentert posisjon som en god og ytterst relevant opplæringsarena.

Skjærgårdsturer

Det ble i 2016 gjennomført 29 åpne og utleide skjærgårdsturer (mot 32 i 2015), med totalt 6688 passasjerer (mot 7127 i 2015). Det ble også gjennomført 9 arrangement ved kai med 1474 deltakere.

Seilingsdetaljer

Det ble tilbakelagt en totaldistanse 19 291 nautiske mil i 2016 (mot 19.899 nautiske mil i 2015). Tid under seil på seilbare distanser ble 71% i 2016 (mot 70% i 2015).

Statsraad Lehmkuhl gjorde en helt fantastisk innsats under The Tall Ships Races i 2016 og tok førsteplassen på etappene Antwerpen – Lisboa og Lisboa – Cadiz, samt tredjeplassen på etappen fra Cadiz mot La Coruña (SP). Sammenlagt gav dette oss førsteplassen for klasse A skip for hele regattaen. Det er en utrolig prestasjon som bekrefter at vi har en skute og et mannskap som hevder seg i verdensklasse. I løpet av nevnte regatta fikk også 2 skip premier for å ha det mest internasjonale innslag av medseilere om bord (på en etappe hadde vi 19 nasjonaliteter om bord).

Under Sail Training International sin årlige konferanse i november 2016 (i Halmstad) mottok vi årets The Boston Teapot Trophy for sjette gang for å ha utseilt distansen på 1270 nautiske mil på 124 timer under kaptein Jarle Flatebø på høsttoktet i 2015.

Samtidig som vi mottok The Boston Teapot Trophy for 2015 var Statsraad Lehmkuhl på ny rekordseilas over Nord Atlanten og har levert en enda sterkere søknad for å vinne The Boston Teapot Trophy for syvende gang, med nok en ny distanse rekord (verdensrekord) på 1556 nautiske mil på 124 timer under kaptein Marcus Seidl på høsttoktet i 2016. Det må nevnes at den forrige distanserekorden også ble holdt av Statsraad Lehmkuhl og ble satt under høsttoktet i 2013 med 1458 nautiske mil under kaptein Jarle Flatebø.

Havnebesøk

I løpet av seilingssesongen 2016 ble følgende havner besøkt: Lerwick, Os, Eemshaven (NL), Delfzijl (NL), Antwerpen (B), Lisboa (P), Cadiz (SP), La Coruña (SP), Dublin (IRL), Leirvik, Stavanger og Norfolk.

Verkstedsopphold

Vintervedlikehold og mellomklasse ble gjort i dokk på Noryards Laksevåg (BMV) i perioden januar – mars. Dette var første gang skipet dokket på Laksevåg siden 2008 og dokkingen fikk mye oppmerksomhet i media. Det ble utført akseltrekk og standard klassejobber under mellomklasse. Det ble i tillegg brukt mye tid til å gjøre en større gjennomgang av stålet. Dette arbeidet ble utført av Bredalsholmen Fartøyvernsenter fra Kristiansand og det ble laget en offisiell rapport for fremtidig planlegging av stålarbeid. Rapporten avdekket flere områder på skipet (særlig i baugen) som må utbedres de neste årene og det vil dermed være behov for jevnlig verftsopphold de neste årene. Det arbeides nå kontinuerlig med en mer detaljert vedlikeholdsplan for de neste fem årene.

Verftsoppholdet ble fullført innenfor budsjett og samarbeidet med Noryards Laksevåg fungerte godt. Under vintervedlikeholdet ble store deler av arbeidet utført med eget mannskap og vi ser gode effekter av å ha et godt kvalifisert mannskap om bord hele året.

Ansatte og HMS

I 2016 ble det gjennomført ekstern revisjon av stiftelsens sikkerhetsstyringssystem (ISM) fra Sjøfartsdirektoratet. Vinteren 2016 ble det gjennomført en større oppdatering i stiftelsens ISM, etter behov som ble avdekket i 2015. Oppdateringsarbeidet ble utført ved hjelp av en av skipets styrmenn som i perioden januar-mars var ansatt på kontoret. Høsten 2016 startet Stiftelsen konkret arbeid med å digitalisere ISM modulen og implementere TM Master (Tero Marine) sin HSEQ (health, safety, environment& quality) modul til bruk ved avviksrapportering, noe som forventes å være en god forbedring. Dette skal være i bruk fra og med 2017. TM Master er et integrert styringssystem med moduler for vedlikehold, innkjøp, personell/mannskap og kvalitetssikring.

Skipet har gjennom de siste årene hatt et godt og høyt kvalifisert mannskap om bord med god kontinuitet og miljøet om bord blir vurdert som meget godt. En ny milepæl ble nådd i Stiftelsens historie

da vi våren 2016 ansatte Jens Joachim Hiorth som ny fast kaptein. Tidligere har Stiftelsen hatt en fast kaptein ved Marcus Seidl og avløserkaptein. Vi har nå to dyktige faste kapteiner på skiftordning, noe som er en merkbar styrke for driften. Det må også rettes en stor takk til avtroppet kaptein Jarle Flatebø som har fungert som avløserkaptein siden 2004 men som valgte å gi seg høsten 2015. Under den årlige internasjonale Tall Ships konferansen til STI som ble avholdt i Halmstad i november 2016 ble Jarle Flatebø belønnet med en høyt aktet pris for «Lifetime achievement in Sail Training». En minneverdig avslutning på en flott seilskipskarriere.

Vi hadde 2 matroslæringer og 2 læringer i kokkefaget om bord i 2016 (samme som i 2015) og har fortsatt vårt gode samarbeid med Hordaland Fylkeskommune og Bergen Maritime skole med integrering av 8 VG 3 elever i vår besetning i 2016. I tillegg hadde vi 2 styrmannskadetter hos oss i 2016. Vi registrerer større interesse

fra de unge for en maritim løpebane om bord på seilskipene og det er gledelig å se at stiftelsens arbeid med maritim yrkesopplæring de siste årene har gitt resultater og at vi får en stadig større rekrutteringsbase av norske sjøfolk som vil jobbe på Statsraad Lehmkuhl. Rekruttering av norske sjøfolk har blitt enklere de siste årene noe som også kan henge sammen med nedgang i andre bransjer innen offshore.

Kvinneandelen om bord var i 2016 på 23,6 % (mot 22,73% i 2015).

Sykefraværet om bord var på 3,64 % (samme som i 2015) noe som i stor grad skyldes langtidssykemeldinger, mens sykefraværet i land var på 1,33 % (mot 3,06% i 2015). Stiftelsen er prisgitt en stabil bemanning på kontoret med mange velkvalifiserte medarbeidere som til enhver tid yter en fantastisk innsats.

Skipets årsrapport om verne- og miljøarbeid er behandlet i henhold til regelkrav.

Oppfyllelse av stiftelsens målsetting

Stiftelsens politikk for sikkerhet og miljøvern til å være:

- Sikker drift av SL
- Hindre skader på personer eller tap av liv
- Unngå skade på miljøet, særlig det marine miljø
- Unngå skade på eiendom

Styret anser denne målsettingen som oppfylt også i 2016.

Styret konstaterer at SL fungerer godt etter Stiftelsens formål, nemlig til opplæring, trening, utvikling og opplevelser. Positive tilbakemeldinger fra skipets brukere bekrefter at den etablerte driftsform fungerer godt.

Assuranse

Kaskoforsikringen for SL ble i 2016 opprettholdt med en forsikringssum på kr. 70 millioner. Samlet premie for kaskoforsikring var i 2016 NOK 58.500,-.

For 2016 ble vår kaskoforsikring fornyet med 90 % rabatt gjennom Bergvall/AON og våre hovedassurandører NHC, Gard, Berkley og Skuld (25 % hver).

Stiftelsens totalhavaripolise, (totaltap av skipet), for «Statsraad Lehmkuhl» er satt til NOK 10 millioner.

Assuranceforeningen Skuld har dekket SL's P & I forsikring uten å belaste premie for denne polisen.

Styret takker assurandørene for deres betydelige bidrag til driften av Seilskipet Statsraad Lehmkuhl.

Kommentarer til resultatregnskap og balanse

Stiftelsen holder en streng kostnadskontroll i alle ledd, og har gjennom hele 2016 videreført sin svært bevisste og nøkterne driftsform.

2016 har vært et tilfredsstillende driftsår for SSSL. Styret er tilfreds med et positivt årsresultat etter finansinntekter og etter at det er foretatt en avsetning på NOK 1,8 millioner til periodisk vedlikehold.

Økonomi og likviditet

Inntekter

De samlede driftsinntekter (inkludert offentlige tilskudd og gaver) beløper seg til NOK 37,4 millioner (37,1 millioner i 2015). Etter fradrag av reiseavhengige kostnader ble netto driftsinntekter NOK 32,8 millioner (NOK 32,9 millioner i 2015). Inntekter fra tokt og skjærgårdsturer utgjorde i 2016 NOK 18,6 millioner (NOK 18,3 millioner i 2015).

Det nasjonale spleiselaget der statens andel er 70 %, mens andelene er 15 % for henholdsvis Hordaland Fylkeskommune og Bergen Kommune utgjorde totalt NOK 11,527 millioner i 2016, tilsvarende 31 % av de totale driftsinntekter.

Utgifter

De samlede driftskostnader utgjør NOK 37,491 millioner (mot NOK 37,481 millioner i 2015)

Lønn- og hyrekostnader holdt seg innenfor budsjett, og utgjorde NOK 23,044 millioner.

Vintervedlikehold og mellomklasse ble gjort i dokk på Noryards Laksevåg(BMV) i perioden januar- mars, se eget punkt over. Til eksterne leverandører medgikk NOK 2.562.082,90,- (mot NOK 4 millioner i 2015. I tillegg utføres et fortløpende vedlikeholdsarbeid av mannskapet – og i toktseongen også av medseilerne.

Ikke tap på fordringer

Det er i 2016 ikke bokført tap på utestående fordringer. Stiftelsens fordringsmasse vurderes ikke som usikker.

Balanse

I balansen er stiftelsens grunnkapital bokført til NOK 10 millioner. Beløpet utgjør den regnskapsmessige verdi av Seilskipet Statsraad Lehmkuhl. Verdien samsvarer med forsikret verdi ved totalhavari, men er neppe i samsvar med skipets virkelige verdi.

I henhold til stiftelsens statutter kan skipet ikke pantsettes.

Betingelsene for fortsatt drift er til stede, og årsregnskapet er satt opp under denne forutsetning. Det har ikke inntrådt forhold etter regnskapsårets utgang av betydning for vurdering av resultatet.

Plasseringer

Kapitalforvaltningen av stiftelsens likvide midler er overlatt til Formuesforvaltning og overvåkes av et kompetent utvalg som foretar nøye avveininger av avkastningssmuligheter mot risiko og rapporterer til hvert styremøte. Stiftelsen skal forvalte midlene med en lav risikoprofil.

Samarbeid

Nettverket er viktig for å drøfte rammebetingelsene for seilskipene og vi har nå fått en enda tydeligere stemme i dette forumet.

Samarbeid med Sjøkrigsskolen

Avtalen med Sjøkrigsskolen, om Kadettens 3 måneders høsttokt over Atlanterhavet til Baltimore og Norfolk, er svært viktig for begge parter. Sjøkrigsskolen (SKSK) har benyttet skipet som arena for sjømannskap og lederutvikling siden 2002. Dette har vært en stor suksess, og undersøkelser ved SKSK har vist at kadettene på en markant måte utvikler sin evne til samspill og lederskap som følge av den erfaringen toktene med «Statsraad Lehmkuhl» representerer. Samtidig gis det uttrykk for at opplegget er kostnadseffektivt.

For SSSL representerer Sjøforsvaret en konstruktivt krevende kunde som bidrar til å utvikle kvaliteten i alle ledd i SL organisasjonen, og representerer et avgjørende bidrag for helårsdrift. Tidligere kontrakt med SKSK var gjeldende til 2017. Den 14.06.16 var derfor en gledens dag for SSSL og SKSK når det ble signert en ny og forlengert kontrakt med SKSK som gjelder fra 01.01.18 – 31.12.2024. SKSK sin bruk av skipet er en bekreftelse på at SSSL er mer relevant enn noensinne som opplæringsarena for ledere og sjøfolk.

Samarbeid med “Christian Radich” og “Sørlandet”

De tre norske skværriggerne har også i 2016 hatt et nært samarbeid om ulike prosjekter, og en felles dialog med våre sentrale myndigheter om den økonomiske støtten, om offentlige samfunnsoppdrag for å sikre helårsdrift, og nettolønnsordning.

Det nasjonale spleiselaget ble opprettet i 2015 hvor fordelingsnøkkelen av kulturmidler mellom sentralt- og regionalt nivå, ble satt til 70 – 30 %. Både Kulturdepartementet (70 %), Hordaland Fylkeskommune (15 %) og Bergen Kommune (15 %). Spleiselagsordningen har fortsatt i 2016 og er av avgjørende betydning for skipenes drift og vedlikehold.

I januar 2016 fikk vi en etterlenget og hyggelig bekreftelse på at de tre skværriggerne inkorporeres i nettolønnsordningen. Dette som et resultat av flere års arbeid fra flere hold og en endelig notifiseringsprosess overfor EU. Nettolønnsordningen ble gjeldende fra og med mars 2016 og har hatt en umiddelbar positiv effekt på skipenes drift.

Samarbeid med Bergens Sjøfartsmuseum

I henhold til avtalen med Bergens Sjøfartsmuseum fra 2006, fungerer museet som rådgivende antikvarisk instans overfor alle ledd i organisasjonen.

Samarbeid i internasjonale organer

Stiftelsen Seilskipet Statsraad Lehmkuhl er medlem av Sail Training International (STI) og direktør Haakon Vatle er blitt valgt inn som medlem av Ships Council/ExComm (tidligere «Class A forum») som er en del av Sail Training International (STI).

Nettverket er viktig for å drøfte rammebetingelsene for seilskipene og vi har nå fått en enda tydeligere stemme i dette forumet. Haakon Vatle er også styremedlem i NSTA (Norsk Seiltreningsallianse).

Utsikter fremover

Det er over år utviklet en mangesidig tokt-struktur som sikrer tilnærmet helårsdrift, og som dermed gir større muligheter til å rekruttere og beholde kvalifisert mannskap. Helårsdrift er helt avgjørende for å kunne holde skipets vedlikehold til den standard som er pålagt i dag. Ikke minst for å kunne opprettholde skipets mange sertifikater og sikre utvikling av tilstrekkelig kompetanse for drift av et slikt komplisert og spesialisert fartøy.

Stiftelsen har hatt et tilfredsstillende driftsår i 2016, og kan levere et positivt årsresultat selv etter at 1,8 millioner er avsatt til fremtidig vedlikehold.

For sesongen 2017 blir Statsraad Lehmkuhl med på deler av Tall Ships Races i Østersjøen, men prøver også ut nye og spennende tokt og konsept som bl.a. Ski&Sail (utsolgt i oktober 2016), seilas til Trænafestivalen, shantytokt til Shetland Folk Festival, konserttur med Pogo Pops, samt flere arrangement ved kai i Bergen. De nye konseptene ser ut til å slå godt an og selger godt. De mest kommersielle krevende toktene for 2017 blir trolig Bergen-SailDenHelder-Bergen, men det jobbes stadig mer målrettet og vi har som mål å øke belegget totalt sett for 2017.

Under vintervedlikeholdet 2016 ble stålskroget nøyte gjennomgått av bl.a. fagfolk fra Bredalsholmen Dokk og Fartøyvernsenter (nasjonalt fartøyvern-senter for verneverdige fartøy bygget i stål). Det ble avdekket behov for betydelige utskiftninger i tiden fremover. I budsjettet for 2017 har vi tatt høyde for ekstraordinære vedlikeholdskostnader på NOK 2 millioner som i all hovedsak vil gå til stålarbeid.

Det ble i 2016 utarbeidet en 5 års plan for ekstraordinært vedlikehold. Planen er et levende dokument og foreløpige budsjett viser en kostnadsramme på NOK 35 millioner i ekstraordinært vedlikehold for perioden 2017 – 2021. 2018 blir det mest krevende med foreløpig budsjett på NOK 13,5 millioner. Det vil bli jobbet mye i tiden fremover for å få inn nødvendige midler for forestående vedlikehold.

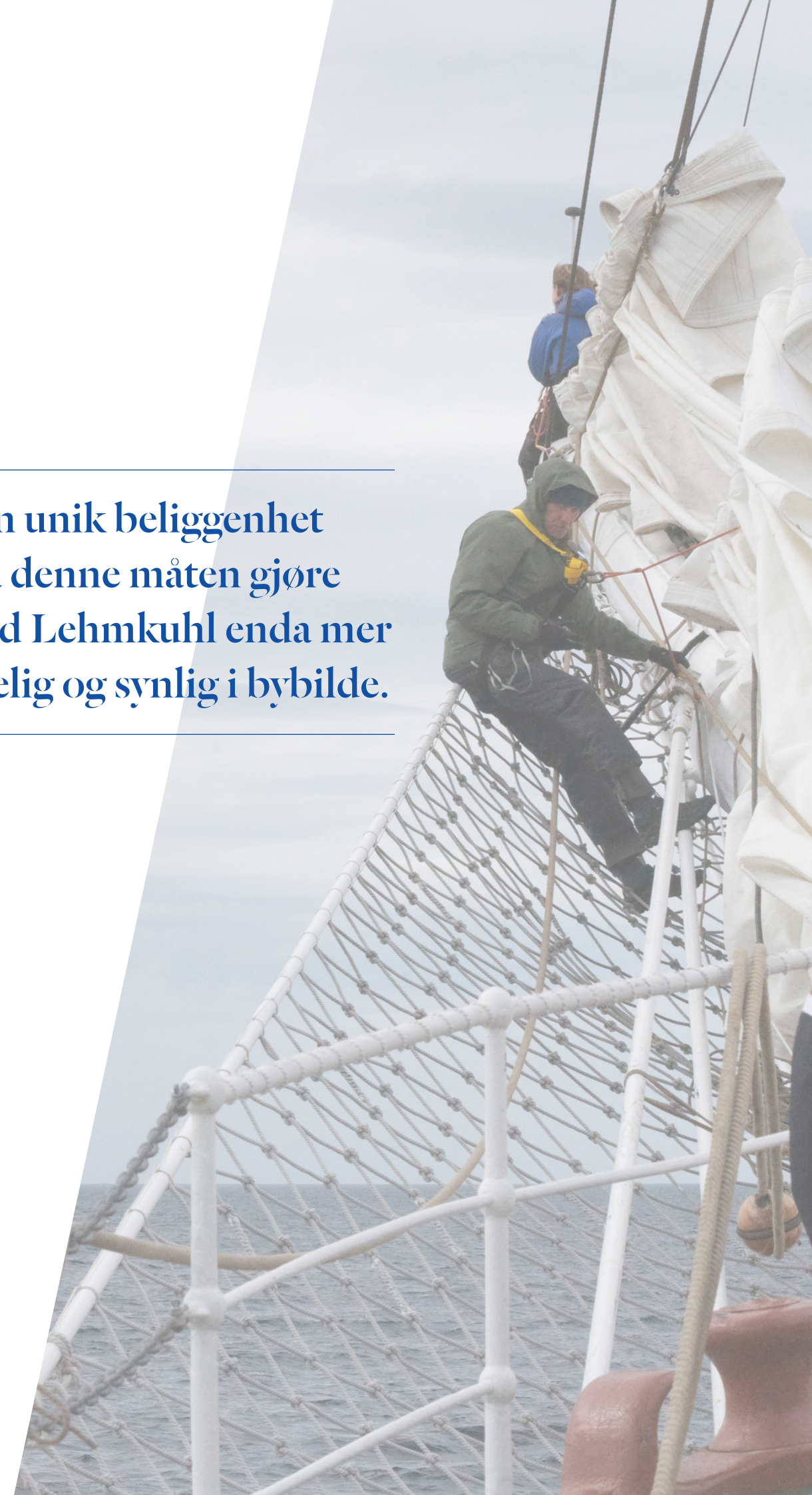
Selv om det ble signert ny avtale med Sjøkrigsskolen i 2016 (for 2018 – 2024) må det presiseres at det er varslet om betydelige nedskjæringer i forsvaret, herunder også innen utdanning. I løpet av våren 2017 vil vi trolig få en endelig avgjørelse på om forestående nedskjæringer vil ha innvirkning på vår avtale som har 18

måneders oppsigelsestid. Dersom avtalen, mot formodning, termineres vil dette gi en uforutsigbar og negativ spiral-effekt: problemer med helårsdrift, og dermed utfordringer for å beholde kvalifisert mannskap, som igjen vanskeliggjør å opprettholde nødvendig vedlikehold.

Styret vektlegger det som helt avgjørende at helårsdriften opprettholdes og at det oppnås en bærekraftig finansiering av drift og vedlikehold.

På landsiden blir det endringer i driften i 2017. Resepsjonen blir ombygget og skal i tillegg fungere som en cafe med serveringsmuligheter (Cafe Statsraaden). Hensikten er å få mer inntektsbringende aktiviteter på landsiden både når skipet ligger til kai, men også når skipet er ute på seilas. Vi har en unik beliggenhet og vil på denne måten gjøre Statsraad Lehmkuhl enda mer tilgjengelig og synlig i bybilde (også når skipet er ute på seilas).

Vi har en unik beliggenhet og vil på denne måten gjøre Statsraad Lehmkuhl enda mer tilgjengelig og synlig i bybilde.

Styret takker

Stor takk til både offentlige og private samarbeidspartnere som gir solid støtte til SL. Den offentlige støtte SL mottar er nødvendig, men ikke til-strekkelig for skipets bevaring, noe skipets nylig utarbeidede femårige vedlikeholdsplan viser.

Styret er allikevel svært takknemlig for videreføring i støtten som er kommet fra Kulturdepartementet, Hordaland Fylkeskommune og Bergen Kommune gjennom avtalen om 70 – 30 % fordeling (spleiselaget).

Styret retter en stor takk til Næringsdepartementet og især næringsminister Monica Mæland som har vært sterkt medvirkende til at vi nå omfattes av nettolønnsordningen.

Seilskipet Statsraad Lehmkuhls Venner har i en årrekke vært en svært viktig samarbeidspartner for Stiftelsen. Venneforeningen har bidratt til en rekke av de store vedlikeholdsprosjektene vi har gjennomført. I 2016 finansierte Venneforeningen nytt osmoseanlegg (halvparten i 2016 og halvpart i 2017), nye skinntrekk til benkene i banjerne samt noen skinntrekk på

lugarer i akterskipet, samt digitalisering av gamle filmopptak fra Statsraad Lehmkuhl (fra 1933). Med sin langsiktighet utgjør venneforeningen en betydelig ressurs for Stiftelsen.

Grieg Foundation og Stiftelsen Neptun og har også i 2016 gitt sjenerøse bidrag til SL. Stiftelsen Neptun må især nevnes for stipendordningen som gjør det rimeligere for ungdom med tilknytning til Hordaland å seile med oss. Over 90 ungdommer fikk benytte seg av stipendordningen i 2016 og det var av avgjørende betydning for at vi fikk fylt opp toktene i Syd-Europa i 2016. Det er med glede at denne ordningen også fortsetter i 2017. Ny søknad om tilsvarende ordning for årene fremover vil bli sendt i løpet av 2017 og vi har sterk tro på at dette bidrar til rekruttering til maritim næring.

Vi har ovenfor redegjort for de betydelige rabatter vi har oppnådd hos våre as-surandører, og styret vil uttrykke stor takknemlighet for det betydelige bidrag dette representerer for Stiftelsen.

Norgesmøllene har fortsatt å markedsføre Spleisebrødet, og dette genererer fortsatt betydelige midler til fordel for SL. I 2016 utgjorde beløpet NOK 1 127 670 og samlet har dette beløpet oversteget NOK 23 millioner siden oppstarten av Spleisebrødet.

Jotun Coatings bidrar i betydelig grad ved at de gir oss alt av vårt malingsforbruk.

DNV-GL har spart oss for betydelige beløp i forbindelse med klassing.

Tero Marine har spart oss for betydelige beløp i forbindelse med implementering og opplæring i TM Master. TM Master er et integrert styringssystem med moduler for vedlikehold, innkjøp, personell/mannskap og kvalitetssikring.

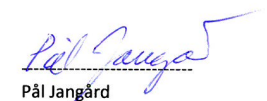
Vi takker Sjøkrigsskolen og våre kunder fra Folkehøgskolene og Ungdomsskolene for et godt og konstruktivt samarbeid under alle oppdragene.

Styret takker, og retter stor honnør til skipets besetning og Stiftelsens administrasjon, samt alle de som gjennom frivillig arbeidsinnsats og økonomisk støtte bidrar til drift, vedlikehold og bevaring av SL.

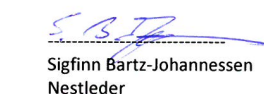

Bernt Jacob Pettersen
Styreformann

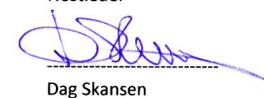

Helge Dyrnes

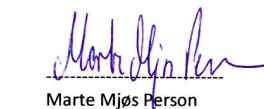

Per Kristian Sebak

Pål Jangård

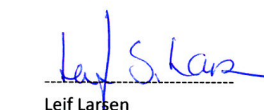

Haakon Steinar Vatle

Sigfinn Bartz-Johannessen
Nestleder

Dag Skansen

Marte Mjøs Persen

Aslak Heen

Leif Larsen

Bergen 14. februar 2017

Gaver og støtte til “Statsraad Lehmkuhl”

Stiftelsen har i løpet av 2016 mottatt pengegaver og andre gaver fra følgende bidragsyte

- Norgesmøllene/bakerier på Vestlandet - Assuranceforeningen Skuld - Norwegian Hull Club - Statsraad Lehmkuhls venner	- Spleisebrødet - Premie for P & I forsikringen - Til vedlikehold og drift - Støtte til tur for barnepasienter, nye kikkerter og BT-bilag	1 127 670 120 000 100 000 39 100
- Grieg Foundation - Volvat medisinske senter - Foreningen til barns beste - Bjørneseth Fond - Stiftelsen Neptun - Stiftelsen Neptun - Dietlind Nakling	- Til vedlikehold og drift - Bidrag til tur for barnepasienter - Bidrag til tur for barnepasienter - Bidrag til tur for barnepasienter - Ungdomsskoler/åpent skip - Toktstipend - Til vedlikehold og drift	150 000 10 000 15 000 13 925 50 000 250 000 5000
- Norwegian Hull Club - Gard - Skuld - Berkley - Olaf Ellingsen AS - Jotun Coatings - DNV GL - Bergen og Omland Havnevesen - Port of Lerwick - Tero Marine	- Redusert forsikringspremie - Redusert forsikringspremie - Redusert forsikringspremie - Redusert forsikringspremie - Skipets forbruk av krydder - Skipets forbruk av maling - Gratis klasse for skipet - Fritak for havneutgifter og redusert husleie - Fritak fra agenthonorar og havneavgifter - Elektronisk vedlikeholdssystem, fri bruk, support og kurs	

I tillegg til ovenstående mottar skipet støtte fra en lang rekke firmaer og enkeltpersoner.

Styret for stiftelsen Seilskipet Statsraad Lehmkuhl takker hjerteligst og ser frem til et fortsatt godt samarbeid med alle våre støttespillere.

Balanse

pr. 31. desember 2016

Eiendeler	Note	2016	2015 (hele 1000)
Anleggsmidler			
Driftsmidler			
Seilskipet «Statsraad Lehmkuhl»	6	10 000 000	10 000
Påkostninger «Statsraad Lehmkuhl»	6	35 743	71
Driftsløsøre , inventar o.l		74 481	15
Finansielle anleggsmidler			
Investering i aksjer og andeler	6	0	0
Sum Anleggsmidler		10 110 224	10 086
Omløpsmidler			
Varelager		1 546 319	1 575
Fordringer			
Debitorer		767 933	479
Forskuddsbetalte kostnader		33 096	-93
Finansielle investeringer			
Fondsmidler	9	9 619 145	9 490
Bankinnskudd, kontanter, og lignende	7	6 523 336	3 081
Sum Omløpsmidler		18 489 829	14 531
SUM EIENDELER		28 600 053	24 617

Egenkapital og gjeld	Note	2016	2015 (hele 1000)
Egenkapital			
Innskutt stiftelseskapital	2	10 000 000	10 000
Annen egenkapital	8	8 925 432	8 852
Sum Egenkapital		18 925 432	18 852
Gjeld			
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		601 937	483
Offentlige avgifter		1 739 883	1 641
Annen kortsiktig gjeld		3 632 801	1 742
Avsetning til periodisk vedlikehold		3 700 000	1 900
Sum kortsiktig gjeld		9 674 620	6 765
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		26 600 053	24 617

Bergen 31. desember 2016/14. februar 2017

Resultatregnskap

pr. 31. desember 2016

	Note	2016	2015 (hele 1000)
Driftsinntekter			
Driftsinntekter	3	24 041 357	23 296
Gaver og offentlige tilskudd	4	13 399 695	13 807
Forsikringsoppgjør		0	0
Sum Anleggsmidler		37 441 052	37 103
Driftkostnader			
Varekostnader		2 695 344	2 058
Personalkostnader	5	23 044 359	24 581
Avskrivninger	6	50 622	177
Driftkostnader skipet		5 999 163	4 418
Avsetning til fremtidig vedlikehold	10	1 800 000	1 900
Reiseavhengge kostnader		1 984 038	2 173
Administrasjonskostnader		1 921 777	2 173
Tap på fordringer		0	0
Sum Driftkostnader		37 495 302	37 481
DRIFTSRESULTAT		-54 250	-378
Finansinntekter og kostnader			
Urealisert verdiendring av finansielle omløpsmidler		129 523	323
Renteinntekt og andre finansinntekter		13 241	57
Annen finanskostnad (diagio)		-14 950	0
Resultat av finansposter		127 813	380
ÅRETSRESULTAT		73 564	2
Disposisjon			
Dekket av avsetninger		0	0
Overført til avsetninger		0	0
Dekket av annen egenkapital		0	0
Overført til annen egenkapital		73 564	2
Sum disposisjoner		73 564	2

Noter

NOTE 1

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet består av resultatregnskap, balanse og noteopplysninger og er avlagt i samsvar med stiftelseslov, regnskapslov og god regnskapsskikk for små foretak i Norge gjeldende pr. 31. desember 2016.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Eiendeler/gjeld som knytter seg til varekretsløpet og poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen, er klassifisert som omløpsmidler/kortsiktig gjeld. Omløpsmidler vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet. Andre eien-deler blir klassifisert som anleggsmidler.

Inntektsføring

Salgsinntekter resultatføres ihht opptjeningsprinsippet.

Tilskudd

Stiftelsen mottar tilskudd fra Kulturde-partementet samt tilskudd fra Bergen Kommune og Hordaland Fylkeskommune. Ordinære driftstilskudd regnskapsføres til verdien av tilskuddet pa transaksjonstidspunktet. Tilskudd resultatføres samtidig med den inntekten det skal øke eller kostnaden det skal redusere og inntektsføres på dato for mottagelse. Foreligger det betingelse til tilskudd skjer likevel resultatføring av tilskuddet først når det er sannsynlighet for at betingelsene er eller blir oppfylt.

Gaver

Inntektsføres på dato for mottagelse.

Inntekter fra tokt og skjærgårdsturer

Inntekter fra skjærgårdsturer inntektsføres på det tidspunkt turen starter. Inntekter fra tokt inntektsføres over toktperioden.

Salgsinntekter

Inntekter fra salg av mat mv som leveres i forbindelse med tokt og skjærgårdsturer inntektsføres når leveransen har skjedd. Inntekter fra salg av suvenirer mv. in-ntektsføres når varen er levert.

Kostnader

Utgifter sammenstilles med og kostnadsføres samtidig med de inntekter utgiftene kan henføres til. Utgifter som ikke kan henføres direkte til inntekter kostnadsføres når de påløper.

Varige driftsmidler

Seilskipet Statsraad Lehmkuhl Levetiden på skipet anses å være over 100 år, og skipet avskrives således ikke.

Øvrige varige driftsmidler

Øvrige varige driftsmidler føres i balansen til anskaffelseskost, fratrullet akkumulerte av- og nedskrivninger. Ordinære avskrivninger er beregnet lineært over driftsmidlenes levetid.

Pengeposter i utenlandsk valuta

Gjeld i utenlandsk valuta omregnes til balansedagens valutakurs (dagskurs).

Skatt

Stiftelsen er ikke skattepliktig etter skat-teloven § 2-32 første ledd.

Pensjoner

Stiftelsen innbetaler innskudd for pensjon i samsvar med lov om obligatorisk tjene-stepensjon. Innskudd regnskapsføres som lønnskost-nad når de forfaller.

NOTE 2

Regnskapsprinsipper

I balansen er egenkapitalen bokført til NOK 10.000.000. Tallet symboliserer en regnskapsmessig verdi av Seilskipet Statsraad Lehmkuhl. Verdien samsvarer med størrelsen på vår totalhavaripolise. I henhold til stiftelsens statutter kan skipet ikke pantsettes og verdien i balansen er derfor kun symbolsk.

Skipet er ikke gjenstand for avskrivninger.

NOTE 3

Driftsinntekter

	Regnskap 2016	Regnskap 2015 (Hele 1000)
Leieinntekter, Skjærgårdsturer	2 920 603	2 787
Leieinntekter, Arrangement i utlandet	713 897	1 030
Åpne Seiltokt	5 186 849	4 650
Utleide Seiltokt	9 398 684	9 644
Andre seilingsinntekter	1 509 108	1 431
Salgsinntekter	4 312 216	3 752
Sum Driftsinntekter	24 041 357	23 296

NOTE 4

Gaver og Offentlige tilskudd

Tilskudd fra Staten ved Kulturdepartementet	8 125 500	7 864
Tilskudd fra Hordaland fylkeskommune, Kulturseksjonen	1685 000	1 685
Tilskudd fra Bergen kommune, Kulturseksjonen	1717 000	1 685
Gaver til «Statsraad Lehmkuhl»	1 872 195	2 573
Sum Gaver og offentlige tilskudd	13 399 695	13 807

NOTE 5

Personalkostnader

	Skipet 2016	Kontoret 2016	Servitører 2016	Total 2016	Total 2015
Lønnskostnader	11 298 475	4 044 981	301 122	15 644 572	17 722 977
Arbeidsgiveravgift	2 415 387	604 578	38 208	3 058 174	2 887 951
Pensjonskostnader	812 292	195 828	0	1 008 120	1 237 681
Andre Personalkostnader	3 205 995	119 058	8 440	3 333 493	2 732 362
Sum Personalkostnader	17 732 144	4 964 455	347 770	23 044 359	24 580 971

Nettolønnsordning

Beløp ført netto mot lønnskostnad:	
Lærlingetilskudd	497 829
Nettolønnsordning	3 199 361
Sum Lønnsrefusjoner	3 697 190

Antall ansatte i 2016

Administrasjonen	6,0 årsverk
Skipet	36,0 årsverk
Sum	42,0 årsverk

I perioden med skjærgårdsturer har stiftelsen ansatt et varierende antall servitører på timebasis. Stiftelsen er pliktig til å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon. Stiftelsens pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov.

Direktør Haakon Vathe har fått utbetalt kr. 619.475,- i lønn og feriepenger.
Vikarierende daglig leder Helge Dyrnes har fått utbetalt kr. 111.500,- i lønn.

Direktøren er medlem av Stiftelsens kollektive pensjonsordning. Stiftelsens styre har ikke mottatt honorar for sitt arbeid. Det er ikke gitt lån eller stilt sikkerhet eller garanti overfor ansatte eller styre. Revisor har mottatt honorar på kr. 67.997,- for sitt arbeid i 2016, samt kr. 15.308,- for attestasjoner og møter.

NOTE 6

Varige driftsmidler

	Seilskipet	Kontorinventar	Tollslue	Klasserom	Totalt
Anskaffelseskost pr. 1. januar 2016	10 000 000	0	890 132	421 695	11 311 827
Tilgang	0	74 481	0	0	74 481
Avgang	0	0	0	0	0
Anskaffelseskost pr. 31. desember 2016	10 000 000	74 481	890 132	421 695	11 386 308
Akkumulerte avskrivninger 31.12.16	0	0	890 132	421 695	1 276 084
Bokført verdi 31.12. 16	10 000 000	74 481	0	23 044 359	10 110 224
Årets avskrivning	0	14 878	35 744	50 622	
Økonomisk levetid	12 år	9 år	10 år		

NOTE 7

Bankinnskudd, bundne midler

	Regnskap 2016	Regnskap 2015 (Hele 1000)
DnB, Skattetrekkskonto	1 006 695	1 089

NOTE 8

Egenkapital

	Innskutt selkapkapital	Annen egenkapital	Sum
Egenkapital 31.12.2015	10 000 000	8 851 869	18 851 869
Årets resultat		73 564	73 564
Egenkapital 31.12.2015	10 000 000	8 925 433	18 925 433

NOTE 9

Varige driftsmidler

Plasseringer	Kostpris	Markedsverdi	Urealisert gevinst/tap	Årets gevinst/tap	Bokført verdi
Fond					
Formuesforvaltning (Kjøpt 20/11-14)	9 201 488	9 619 145	417 657	129 532	9 619 145
Totalt	9 201 488	9 619 145	417 657	129 532	9 619 145

NOTE 10

Avsetning til fremtidig vedlikehold

Avsetning kostnadsføres årlig frem til neste periodiske vedlikehold og vedlikeholdet føres mot avsetning når klassing/vedlikehold utføres.

Til styret i Stiftelsen Seilskipet Statsraad Lehmkuhl

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Stiftelsen Seilskipet Statsraad Lehmkuhls årsregnskap som viser et overskudd på kr 73 564. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2016, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av stiftelsens finansielle stilling per 31. desember 2016, og av dets resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlaget for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av stiftelsen slik det kreves i lov og forskrift, og har oppfylt våre øvrige etiske plikter i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av årsberetningen, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll den finner nødvendig for å

PricewaterhouseCoopers AS, Sandviksbodene 2A, Postboks 3984 - Sandviken, NO-5835 Bergen
T: 02316, org. no.: 987 009 713 MVA, www.pwc.no
Statsautoriserte revisorer, medlemmer av Den norske Revisorforening og autorisert regnskapsførerselskap

Uavhengig revisors beretning - 2016 - Stiftelsen Seilskipet Statsraad Lehmkuhl

kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til stiftelsens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av stiftelsens interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av årsregnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om stiftelsens evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at stiftelsen ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Uavhengig revisors beretning - 2016 - Stiftelsen Seilskipet Statsraad Lehmkühl

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000 *Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon*, mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av stiftelsens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Konklusjon om forvaltning

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000, *Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon*, mener vi stiftelsen er forvaltet i samsvar med lov, stiftelsens formål og vedtektene for øvrig.

Bergen, 14. februar 2017
PricewaterhouseCoopers AS

Jon Haugervåg
Statsautorisert revisor

**Formålet for Stiftelsen Seilskipet
Statsraad Lehmkuhl (SSSL) er
å bevare seilskipet Statsraad
Lehmkuhl (SL) for fremtidige
generasjoner gjennom aktiv drift.**

STATSRAAD LEHMKUHL

ADRESSE	Skur 7, Bredbenken 2, 5003 Bergen - Norway
TELEFON	+47 55 30 17 00
E-POST	lehmkuhl@lehmkuhl.no
WEB	www.lehmkuhl.no